

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2021/50 Uitvaardigen terugkeerbesluit aan een alleenstaande minderjarige vreemdeling (Update IB 2021/7)
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Amv Terugkeer Ri Buitenschuld
Geldig vanaf	21 april 2021
Geldig tot en met	21 oktober 2021

1. Aanleiding

Op 14 januari 2021 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie arrest gewezen in de zaak C-441/19 n.a.v. prejudiciële procedure vragen van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch over het opleggen van een terugkeerbesluit bij alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's).

Dit informatiebericht is een update van IB 2021/7 dat op 20 januari 2021 is uitgebracht. In zaken van amv's waarin de IND op grond van verkregen informatie tijdens de asielpcedure adequate opvang kan aannemen, kan de IND weer een terugkeerbesluit nemen. Ook bevat dit informatiebericht een nadere instructie over het buitenschuldbeleid voor amv's.

2. Verwachting

De verdere gevolgen van voornoemd arrest zijn nog niet geheel duidelijk. Aan de demissionair staatssecretaris wordt een aantal beleidskeuzes voorgelegd. De rechtbank, zittingsplaats 's-Hertogenbosch meent dat uit het arrest volgt dat aan amv's zonder adequate opvang een verblijfsvergunning regulier moet worden verleend. Dat standpunt wordt niet gedeeld. Tegen deze uitspraak is de IND in hoger beroep gegaan. Als meer duidelijkheid is over de beleidskeuze en/of de hoger beroepszaak, zal dit worden verwerkt in de Vreemdelingencirculaire en/of een nieuw informatiebericht. Naar verwachting zal de inhoud van dit informatiebericht op dat moment ook (deels) in het beleid worden opgenomen.

3. Toelichting

In het kort komt het arrest van het Hof erop neer dat alvorens een terugkeerbesluit wordt uitgevaardigd bij een alleenstaande minderjarige vreemdeling (amv), de Nederlandse autoriteiten ervan overtuigd moeten zijn dat adequate opvang aanwezig is in het land van terugkeer (r.o. 57). Als dat het geval is, dan kan een terugkeerbesluit worden uitgevaardigd. Vervolgens moet de verwijdering ter hand worden genomen als de amv zich niet heeft gehouden aan zijn vertrekplicht. Een verwijdering kan alleen dan geen doorgang vinden wanneer inmiddels de situatie is gewijzigd en de adequate opvang niet langer meer is gegarandeerd (r.o. 78).

Bovendien overweegt het Hof dat een onderscheid louter naar leeftijd, zoals in het beleid een onderscheid wordt gemaakt tussen amv's die jonger of ouder zijn dan 15 jaar, niet gerechtvaardigd is (r.o. 66). Wachten tot de amv de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt alvorens de amv uit te zetten is niet toegestaan zodra er sprake is van een reeds opgelegd terugkeerbesluit.

4. Hoe te handelen

Asielaanvragen van amv's kunnen volgens het geldende beleid worden afgedaan. Aanvullend geldt het volgende ten aanzien van terugkeerbesluiten en het

Wel een terugkeerbesluit bij afwijzing asielaanvraag

In zaken van amv's waarin de IND de (eerste of opvolgende) asielaanvraag afwijst, kan een terugkeerbesluit worden genomen als uit de informatie die op dat moment bekend is, kan worden aangenomen dat er voor de amv evident adequate opvang in de zin van B8/6.1 Vc aanwezig is in het land van herkomst of terugkeer. De IND kan dit in de volgende situatie aannemen:

Uit de verklaringen van de amv blijkt dat de ouder(s) of andere volwassenen die volgens de wet of het gewoonterecht gezag hebben over het kind, op een traceerbaar adres in het land van herkomst of terugkeer aanwezig zijn. De amv heeft hierover geloofwaardige verklaringen afgelegd. Als de verklaringen niet geloofwaardig zijn, is het adres niet traceerbaar en kan geen terugkeerbesluit worden genomen. Als de amv aangeeft dat zijn ouders/verzorgers zijn overleden of zegt niet te weten waar zij verblijven, kan de IND evenmin een terugkeerbesluit nemen. Nader onderzoek door de DT&V is dan aangewezen. Een adres is traceerbaar als de amv een concreet adres noemt (straatnaam, naam van de wijk, huisnummer etc) of als de amv - bij het ontbreken van adresgegevens omdat de ouders in een dorp verblijven - specifieke informatie kan geven over de locatie in het dorp. Het is dan ook van belang om zo veel mogelijk door te vragen over de verblijfplaats van de ouders/verzorgers en ook naar hun contactgegevens te vragen.

De aanwezigheid van adequate opvang moet in het voornemen en de beschikking worden gemotiveerd bij het opleggen van het terugkeerbesluit.

Bij het opleggen van het terugkeerbesluit moet ook het belang van het kind worden gewogen. Hiertoe kan in eerste instantie worden verwezen naar de afweging die in het kader van de afwijzing van de asielaanvraag en/of de toets aan artikel 8 EVRM wordt gedaan. Hieraan moet vervolgens worden toegevoegd dat terugkeer in het belang van het kind is en om welke redenen. Deze redenen kunnen onder meer zijn een snelle terugkeer naar ouders, een snelle terugkeer naar het land waarvan het kind de taal spreekt, waar het zijn wortels heeft en het grootste deel van zijn leven naar school is geweest etc. Ook moeten ingevolge het arrest meerdere aspecten in de belangenafweging worden meegewogen, zoals de leeftijd en het geslacht van de amv, eventuele bijzondere kwetsbaarheid, fysieke en mentale gezondheid, het eventuele verblijf in een pleeggezin, het opleidingsniveau en de sociale omgeving van de minderjarige.

Als de amv ten tijde van de beschikking inmiddels 18 jaar is geworden, kan overigens ook een terugkeerbesluit worden genomen. De aanwezigheid van adequate opvang is in dat geval niet meer van belang.

Geen terugkeerbesluit bij afwijzing asielaanvraag

In zaken van amv waarin de IND de (eerste of opvolgende) asielaanvraag afwijst en geen adequate opvang in het land van herkomst of terugkeer kan worden aangenomen op grond van de informatie die op dat moment bekend is, wordt geen terugkeerbesluit genomen. Er geldt geen vertrekplicht en er wordt geen vertrektermijn vermeld. Dit betekent dus dat de bouwstenen voor het opleggen van het terugkeerbesluit en de vertrektermijn niet worden opgenomen in het voornemen, of de afwijzende beschikking.

De rechtsgevolgen van de beschikking gaan niet verder dan dat de asielaanvraag is afgewezen, de amv geen rechtmatig verblijf heeft en het indienen van beroep of een voorlopige voorziening wel of geen schorsende werking heeft. De amv heeft verder de plicht om mee te werken aan het onderzoek naar adequate opvang in het land van terugkeer. Dit onderzoek zal door DT&V worden verricht. De verstrekte voorzieningen blijven bestaan zolang de amv minderjarig is. Bij de rechtsgevolgen in de beschikking kan dan ook de volgende tekst worden opgenomen:

Dit besluit heeft van rechtswege tot gevolg dat betrokkene met ingang van de dag waarop de beroepstermijn is verstreken, niet langer rechtmatig in Nederland verblijft. Dit besluit geldt nog niet als terugkeerbesluit omdat eerst zal worden onderzocht of er voor betrokkene adequate opvang aanwezig is buiten Nederland. Betrokkene moet aan dat onderzoek meewerken. Dit betekent dat betrokkene op

*dit moment geen terugkeerverplichting heeft en voorlopig niet uitgezet zal worden. Gelet op het gestelde in artikel 3, tweede lid, onder b, juncto artikel 5 van de Rva behoudt betrokkene zijn voorzieningen zolang er geen terugkeerbesluit is genomen. Indien betrokkene beroep instelt tegen dit besluit, worden de rechtsgevolgen *wel/niet opgeschort.*

De passage in de beschikking met betrekking tot schorsende werking (laatste zin) dient dus wel te blijven staan. In zaken waarin het indienen van beroep geen schorsende werking heeft, maar het indienen van een verzoek om een voorlopige voorziening wél, moeten ook die betreffende standaardpassages blijven staan.

Overigens wordt ook bij asielaanvragen van amv's die buiten behandeling worden gesteld (bijvoorbeeld de amv is mob), geen terugkeerbesluit genomen als geen informatie voorhanden is op grond waarvan evident adequate opvang kan worden opgenomen.

Ambtshalve toets aan buitenschuldbeleid voor amv's

De ambtshalve toets aan het buitenschuldbeleid voor amv's is niet verplicht. Bij een afwijzing van een asielaanvraag van een amv toetst de IND niet aan dit beleid, ook niet als de amv jonger dan 15 jaar is. Dit laatste was wel staande praktijk omdat in de zienswijze doorgaans een beroep wordt gedaan op dit beleid, maar dit is tot nader order niet de bedoeling. Het Hof heeft in het arrest namelijk overwogen dat er in het beleid en met name bij het onderzoek naar adequate opvang geen onderscheid mag worden gemaakt naar leeftijd. Als in de zienswijze een beroep wordt gedaan op het amv buitenschuldbeleid, kan worden overwogen dat de verplichte ambtshalve toets beperkt is tot het in artikel 3.6a Vb gestelde. Verwezen kan worden naar de mogelijkheid van het indienen van een reguliere aanvraag.

Terugkeerbesluiten bij afwijzing van de verblijfsvergunning regulier

Als de IND een verblijfsvergunning regulier (zoals bijvoorbeeld de verblijfsvergunning regulier op grond van het buitenschuldbeleid voor amv) van amv's afwijst, wordt alleen een terugkeerbesluit genomen indien er voor de amv evident adequate opvang in de zin van B8/6.1 Vc aanwezig is in het land van herkomst of terugkeer. Hetgeen eerder in dit informatiebericht is opgenomen bij de afwijzing van de asielaanvraag van een amv, is ook hier van toepassing.